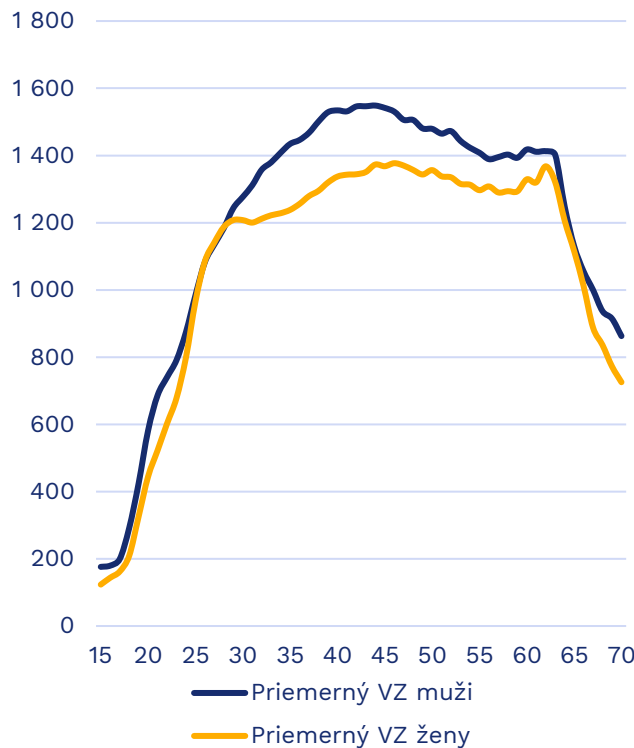

NAJVÄČŠÍ ROZDIEL V PRÍJME MEDZI MUŽMI A ŽENAMI JE V 35-43. ROKU ŽIVOTA

V tomto veku zarábajú muži v priemere o 200 eur viac ako ženy, čo predstavuje o 15 % vyšší príjem.

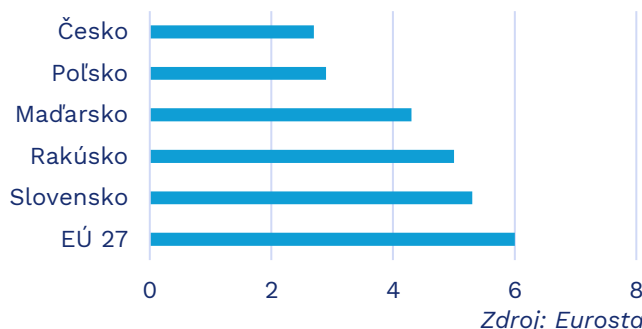
- Do 29. roku života príjem výrazne rastie u mužov aj žien, pričom vo veku 25 až 29 rokov zarábajú obe pohlavia približne rovnako. Zatiaľ čo u mužov od 30. do 34. roku života príjem ďalej rastie, pri ženách rastie len minimálne (Graf 1). Vyplýva to z dát Sociálnej poisťovne, ktoré spracovala ISA.
- Táto stagnácia príjmu u žien zrejme súvisí s odchodom na materskú dovolenku, ktorý býva podľa Organizácie spojených národov najmä vo veku 25 až 34 rokov. Po návrate z nej začnú príjmovy zaostávať za mužmi, ktorých kariéra nebola prerušená.
- V 35. roku života vzniká medzi pohlaviami najvýraznejší príjmový rozdiel a trvá až do veku 43 rokov. V tomto období muži zarábajú v priemere o 200 eur mesačne viac ako ženy (o 15 % viac).
- Príjmový vrchol kariéry dosahujú muži vo veku 44 rokov (1 549 eur) a ženy vo veku 46 rokov (1 377 eur).
- S pribúdajúcim vekom sa príjmový rozdiel medzi pohlaviami znižuje, avšak už nikdy sa neuzavrie úplne. V čase odchodu do dôchodku je na úrovni približne 3 až 7 %.
- Príjem meriame ako súčet vymeriavacích základov na platenie starobného poistenia z pracovných zmlúv, dohôd, živnosti a obdobných vzťahov. Údaje zahŕňajú iba pracujúcich ľudí (muži a ženy na materskej dovolenke do priemeru nevstupujú).

Graf 1: Priemerný mesačný vymeriavací základ (VZ) v roku 2023 podľa veku a pohlavia (v €)

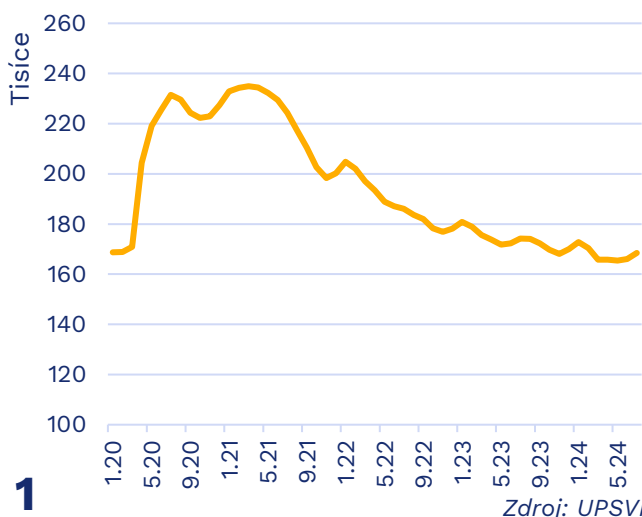
Zdroj: ISA na základe dát Sociálnej poisťovne

Graf 2: Nezamestnanosť v júli 2024 (%)

Zdroj: Eurostat

Graf 3: Počet uchádzačov o prácu

Zdroj: UPSVR

SLOVENSKO MÁ NAJNIŽŠIU NEZAMESTNANOSŤ ZA POSLEDNÝCH 26 ROKOV

Slovensko malo podľa Eurostatu v júli 2024 nezamestnanosť na úrovni 5,3 %. To je najnižšia hodnota od začiatku merania v roku 1998.

- Nezamestnanosť na Slovensku má klesajúci trend od začiatku roku 2021. Miera nezamestnanosti je u nás nižšia ako priemer EÚ (6 %), ale vyššia ako v ostatných krajinách V4 a v Rakúsku (Graf 2). Česko a Poľsko mali najnižšie hodnoty v celej EÚ.
- V júli dosiahol počet uchádzačov o zamestnanie približne 168 tisíc. To je nárast o 1,4 % oproti predchádzajúcemu mesiacu (Graf 3). Tento nárast bol spôsobený najmä príchodom tohtoročných absolventov vysokých škôl na trh práce. Počet uchádzačov o zamestnanie má klesajúci trend od jari 2021 a dosahuje úrovne pred pandemiou.
- V rámci kategórií, ktoré sleduje Štatistický úrad SR, malo najviac uchádzačov predchádzajúce zamestnanie v priemysle. Súvisí to s vysokým podielom osôb pracujúcich v priemysle na celkovej zamestnanosti. V prvom štvrtroku 2024 tvorili pracujúci v priemysle 25 % všetkých pracujúcich.

SLOVENSKO PATRÍ MEDZI KRAJINY S NAJVYŠŠOU KONCENTRÁCIOU POISTNÉHO TRHU

Slovensko patrilo v roku 2022 medzi šesť z tridsiatky európskych krajín s najvyššou koncentráciou na poistnom trhu. Tri najväčšie poisťovne zaberali 85 % trhu v životnom poistení. V neživotnom poistení to bolo 79 %.

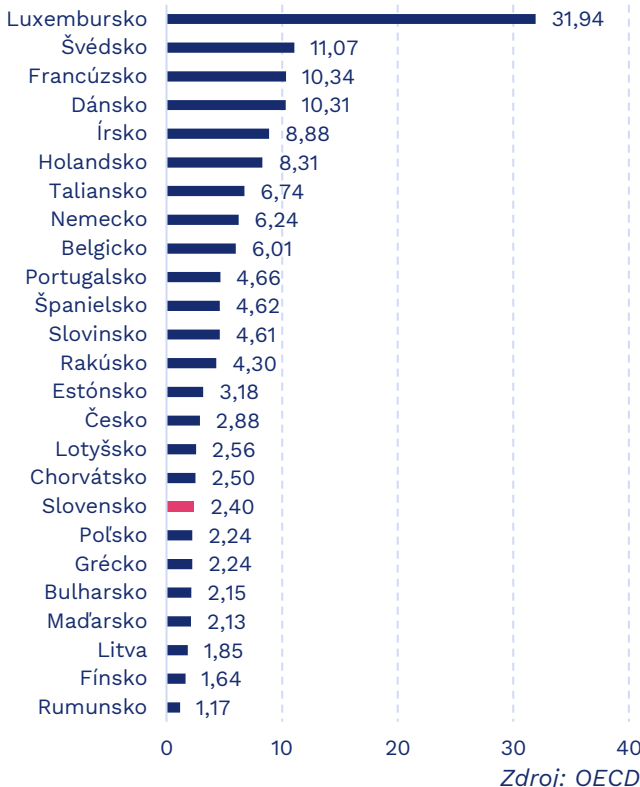
- Údaje o koncentrácii trhu zverejňuje Európsky orgán pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov. Vo všeobecnosti môže vysoká koncentrácia viesť k nižšej efektívnosti a vyšším cenám, teda aj nižšej dostupnosti služieb.
- V roku 2022 dosiahli celkové výdavky na poistné na Slovensku 2,4 % HDP (Graf 4). To bolo viac ako v Poľsku (2,2 %) alebo Maďarsku (2,1 %), ale menej ako v Česku (2,9 %) alebo Rakúsku (4,3 %). Podľa odbornej literatúry veľkosť poistného trhu odráža úroveň rozvoja krajiny.
- Poistné krytie je u nás bližšie k optimu v neživotnom poistení, kde sme podľa indexu poisťovne MAPFRE v roku 2022 potrebovali na dosiahnutie optima 11 rokov. Pri životnom poistení to bolo až 27 rokov.
- Podiel čistého príjmu poisťovní na vlastnom kapitále na Slovensku v roku 2022 stúpol v neživotnom poistení medziročne o 40 %, čo bolo najviac z dvadsať sledovaných krajín v EÚ. V životnom poistení tento ukazovateľ ziskovosti klesol o 3 %.

SLOVENSKO DÁVA NA OBRANU 357 EUR NA OSOBU, POĽSKO O TRI STOVKY VIAC

Krajiny NATO dávajú na obranu v priemere 628 eur na obyvateľa. Najviac prispievajú severské štáty a najmenej štáty Balkánu. Všetky európske členské štáty za posledných päť rokov výdavky zvýšili.

- Podľa aktuálnych odhadov Severoatlantickej aliancie na tento rok sa výdavky na jedného obyvateľa Slovenska zvýšili oproti roku 2020 z 296 na historicky najvyšších 357 eur (nárast o 20 %).
- Nižšie tempo rastu majú z európskych krajín len Francúzsko, Spojené kráľovstvo a Taliansko.
- Najvyšší rast (o 119 % za päť rokov) dosiahlo Poľsko, kde výdavky stúpili z 285 na 656 eur na hlavu.
- Najvyššie obranné výdavky na jedného obyvateľa dosahujú všetky štyri krajiny severnej Európy. V Nórsku je to 1 619 eur, čo predstavuje takmer 3-násobok priemeru celej európskej časti NATO.
- Na chvoste rebríčka sú s výrazným rozdielom balkánske krajiny, pričom najmenej výdavky na obyvateľa má Albánsko (105 eur na hlavu).
- Pre zohľadnenie veľkosti ekonomík je vhodné porovnanie výdavkov v pomere k HDP. Najviac dáva na obranu Poľsko (4,12 %). Slovensko aktuálne prispieva 2 % HDP.

Graf 4: Výdavky na poistné ako percento HDP v roku 2022

Graf 5: Obranné výdavky na obyvateľa vo vybraných krajinách NATO 2024e/2020 (v EUR)

